

# БЪЛГАРСКА СЪДИЙСКА АСОЦИАЦИЯ

гр. София, e-mail: [bgjudges@abv.bg](mailto:bgjudges@abv.bg)

|                  |                 |
|------------------|-----------------|
| НАРОДНО СЪБРАНИЕ |                 |
| Вх. №            | 52-606-01-8     |
| Дата:            | 09 / 10 2022 г. |

**ДО**  
**КОМИСИЯТА**  
**ПО ПРАВНИ ВЪПРОСИ**  
**КЪМ 52-РОТО НАРОДНО СЪБРАНИЕ**

1456

## С Т А Н О В И Щ Е

от

Сдружение  
асоциация“

„Българска

съдийска

Гр.София

### УВАЖАЕМИ НАРОДНИ ПРЕДСТАВИТЕЛИ,

Съгласно т. 11.4 от Процедурни правила за избор на членове за съдийската и прокурорската колегия на Висшия съдебен съвет от квотата на Народното събрание, Сдружение „Българска съдийска асоциация“, след като се запозна с професионалната биография и представената концепция на доц. д-р Михаил Александров Малчев, изразява своята подкрепа за неговата кандидатура за член на Съдийската колегия на Висшия съдебен съвет.

Като професионално обединение на съдии оценяваме кандидатурата преди всичко през способността на кандидата да защитава независимостта на съдията, да разбира реалните условия, при които се осъществява правораздаването, и да превръща установените проблеми в конкретни управленски решения. От тази гледна точка доц. д-р Михаил Малчев представя едновременно убедителен професионален профил и една от най-пълно разработените програми за работа в Съдийската колегия.

Доц. д-р Михаил Малчев има над седемнадесет години съдийски стаж, придобит последователно, след спечелен конкурс за младши съдия и без прескачане на нива в съдебната система. Притежава от 2022 г. ранг „съдия във ВКС и ВАС“. Тези данни не са само формални показатели. Те свидетелстват за трайно поддържано високо професионално равнище, дисциплина и способност да носи отговорност за качеството и сръчността на правораздаването.

Професионалните данни и колегиалните отзиви очертават доц. Малчев като изключително добър съдия — задълбочен в правния анализ, прецизен при установяването на фактите и ясен в мотивите си. Той работи експедитивно, не е допускал просрочие при постановяването на съдебните си актове и съчетава срочността с устойчиво качество при инстанционния контрол. В отношенията с колегите е коректен, толерантен и диалогичен. Той умее да защитава позиция с аргументи, но и да съобрази различното мнение. Това са качества с пряко значение за работата в колективен орган, в който независимостта не изключва професионалния диалог, а го предполага.

Към съдийския му опит се прибавят продължителна научна и преподавателска дейност, намерила израз в повече от шестдесет научни публикации. Доц. Малчев обучава студенти и практикуващи юристи, участва в национални и международни научни форуми и последователно свързва правната теория с проблемите на съдебната практика. Тази подготовка обяснява както аналитичната дълбочина на концепцията, така и способността сложни системни въпроси да бъдат формулирани ясно и да получат изпълнимо разрешение.

Именно концепцията е най-силното основание за нашата подкрепа. Тя не представлява формален преглед на правомощията на Висшия съдебен съвет и не разчита на общи обещания за независимост, прозрачност и ефективност. Представена е цялостна управленска програма, в която всеки принцип е свързан с механизъм за прилагане, срок, отговорност и възможност за последваща проверка на резултата. Това отличава концепцията от декларативните текстове и показва готовност за работа още от първия ден на мандата.

Особено убедителна е нейната вътрешна структура. Десетте публични ангажимента са развити в конкретни предложения, а програмата за първите тридесет дни, първите сто дни, първата година и целия мандат превежда заявените цели в последователност от действия. Така професионалната общност може не само да разбере какво възнамерява да направи кандидатът, но и впоследствие да провери дали поетото е изпълнено. Подобна предварителна самообвързаност е рядко срещан и особено ценен белег на институционална отговорност.

Основната отправна точка на концепцията напълно съответства на разбирането на Българската съдийска асоциация: независимостта не е лична привилегия на съдията, а гаранция за физическите и юридическите лица, че спорът им ще бъде решен само според закона и установените по делото факти. Също значима е позицията, че членът на ВСС, избран от Народното събрание, не е представител на своя вносител, на парламентарна група или на политическо мнозинство. Ангажиментите за самостоятелно гласуване, публично мотивиране и отказ от предварително договаряне на кадрови решения поставят ясна граница между конституционната процедура по избор и упражняването на самия мандат.

Висока оценка заслужава кадровият модел, основан на предвидимост, равен достъп и индивидуално мотивиране. Предложенията за средносрочно планиране и ежегодно актуализиран публичен календар на конкурсите, атестациите и изборите на административни ръководители създават възможност кариерното развитие да зависи от ясни правила, а не от моментни управленски решения. Съществено е изискването при всяко забавяне да бъдат посочени причината, отговорното действие и новият срок. Правилно е поставен и акцентът върху реалната съпоставка между кандидатите: решението трябва да обяснява защо един съдия е предпочетен за повишаване пред друг, а не само да възпроизвежда общи фрази, оценки и биографични данни.

Сред най-добре разработените части е анализът на натовареността. Концепцията отхвърля механичното броене на дела като достатъчна основа за управление и настоява да се отчитат фактическата и правната им сложност, извършените процесуални действия, необходимото време, специализацията, административната обезпеченост и несвойствените функции. Особено ценен е принципът, че данните трябва да водят до решение. Статистиката има смисъл само когато установеното трайно отклонение предизвиква навременна кадрова, организационна или технологична мярка, чийто ефект впоследствие се проверява.

С професионална зрялост е разгледан и разумният срок. Предложеният механизъм за ранно установяване на трайно висящи производства и необичайно натрупване на просрочия не превръща статистическия сигнал в автоматично обвинение срещу съдията. Изисква се първо да бъдат установени причините — свръхнатовареност, кадрови недостиг, заболяване, технологичен или организационен проблем — и едва след това да се определи подходящата мярка. Този баланс е особено убедителен, когато е предложен от съдия, който в собствената си работа е доказал, че високото качество може да бъде съчетано с експедитивност и липса на забавени актове.

Юридически прецизна е концепцията и по отношение на дисциплинарната дейност. Съдебната грешка, отмененият акт, етичният въпрос, организационният дефицит и виновното дисциплинарно нарушение не са тъждествени. Дисциплинарното производство не може да служи като допълнителна инстанция за контрол върху вътрешното убеждение на съдията. Същевременно текстът не допуска снизходителност към доказано виновно забавяне, тежко нарушение или нерегламентирано влияние. Предвидимата процедура, последователната практика, мотивираните отводи, ефективното право на защита и публичното обобщаване на дисциплинарите решения предлагат точния баланс между независимост и отчетност.

Исключително навременно е предложението Съдийската колегия да разполага с предварително установен протокол за реакция при политически, икономически, административен или вътрешносистемен

натиск върху съдия. Определянето на докладчик, краткият срок за първоначална оценка, планът за проверка на фактите, защитеният канал за информация и забраната за ответно неблагоприятно третиране превръщат защитата на независимостта от декларация в процедура. Ценно е и ясното разграничение между недопустимия натиск и допустимата обществена и професионална критика към съдебната власт.

Съществен принос са предложенията за прозрачност и лична отговорност на членовете на ВСС. Концепцията правилно приема, че публичността не се изчерпва с излъчването на заседание. Необходими са предварително достъпни материали, разбираеми и индивидуализирани мотиви, публичен регистър на решенията и проследяване на тяхното изпълнение. Заявеният ангажимент кандидатът да обяснява гласа си, включително когато остава в малцинство или променя позицията си поради нови факти и по-силни аргументи, показва уважение към колективното решение, без колективността да се използва като прикритие за лична безотговорност.

Актуални и балансирани са предложенията за електронното правосъдие и използването на изкуствен интелект. Технологиите е разгледана като средство за по-качествен и достъпен процес, а не като самоцел. Пилотното въвеждане, потребителският одит, оценката на действителния ефект, надеждната киберсигурност и възможността за безопасно връщане при системен проблем са разумни гаранции срещу скъпи и необратими решения. Правилно е поставена и границата: автоматизирани инструменти могат да подпомагат техническата и аналитичната работа, но не могат да заменят съдията, вътрешното му убеждение и личната му отговорност за съдебния акт.

Концепцията показва системен поглед и с предложенията за укрепване на съдийското самоуправление, междинна и крайна оценка на административните ръководители, професионално развитие на съдебната администрация и съдебните помощници и средносрочно бюджетно планиране. Кадровата политика, натовареността, условията на труд, цифровата среда и общественото доверие са разгледани като взаимно свързани елементи, а не като отделни административни теми. Такъв подход е необходим, защото нито един значим проблем на правораздаването не може да бъде решен трайно с изолирана мярка.

Най-голямото достойнство на концепцията е нейният метод. При всеки проблем се търсят проверими данни, разграничават се причините, определят се изпълними мярка и срок, посочва се отговорност и се предвижда оценка на резултата. Тя не обещава мигновено преодоляване на всички натрупани дефицити и не подценява границите на правомощията на ВСС. Вместо това предлага последователен модел на компетентно, прозрачно и проверимо управление. Именно тази реалистичност прави реформаторските предложения убедителни.

Между професионалния път на кандидата и съдържанието на концепцията съществува ясна връзка. Дисциплината, с която доц. Малчев съчетава правораздаване, научна работа и преподаване, личи в детайлната програма за действие. Срочността и качеството на собствената му съдийска работа придават достоверност на предложенията за разумния срок и натовареността. Колегиалността и готовността му за професионален спор подкрепят заявения модел на публично мотивиране и лична отговорност. Това е концепция, която не е написана отвън спрямо съдебната система, а произтича от дългогодишен практически опит в нея.

Работата в Съдийската колегия изисква юридическа компетентност, независимост на преценката, устойчивост при натиск, способност за диалог и готовност за лично поемане на отговорност. Професионалните резултати на доц. д-р Михаил Малчев, отношението му към колегите и представената от него цялостна и конкретна програма ни дават убедително основание да приемем, че той притежава тези качества в много висока степен.

#### **УВАЖАЕМИ НАРОДНИ ПРЕДСТАВИТЕЛИ,**

**Поради изложеното Сдружение „Българска съдийска асоциация“ подкрепя кандидатурата на доц. д-р Михаил Александров Малчев** за член на Съдийската колегия на Висшия съдебен съвет от квотата на Народното събрание. Убедени сме, че неговият доказан съдийски професионализъм, безупречна организираност, научна подготовка, колегиалност и ясно формулирана реформаторска концепция могат да допринесат съществено за независимо, компетентно и отговорно управление на съдебната власт.

*Становището е прието с решение на Управителния съвет на Сдружение „Българска съдийска асоциация“ от 06.10.2026 г.*

09.10.2026 г.,  
гр. София

С уважение:

Даниела Попова –  
председател на УС